



Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

ES151L Skapande skola - estetiska uttrycksformer, 30
högskolepoäng

The Creative School - Artistic Expressions, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2009-06-11

Senast reviderad 2010-10-07. Engelsk översättning gjord.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2011

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1 Ämnesteori och praktisk tillämpning 15 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- påvisa grundläggande, relevanta, teoretiska och praktiska kunskaper i bild, dans, drama, media, musik och rörelse för att kunna använda de estetiska uttrycksformerna i skolans tidigare år
- reflektera över estetiska uttrycksformer och deras betydelse för barns lärande
- reflektera över egna och andras kulturarv samt nutida kulturella yttringar
- redogöra för estetiska uttrycksformer ur ett genusperspektiv
- på ett grundläggande sätt använda IKT inom de estetiska ämnena.

Delkurs 2 Didaktik och tematiskt arbete 15 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- påvisa grundläggande ämnesdidaktisk kompetens som innefattar eget val av arbetssätt, läromedel och utrustning
- tillsammans med andra planera, genomföra och utvärdera arbetet med estetiska uttrycksformer
- på ett grundläggande sätt tillämpa IKT inom estetiska temaarbeten.

Innehåll

Kursen består av två delkurser.

Delkurs 1 Ämnesteori och praktisk tillämpning 15 högskolepoäng

I delkursen ingår följande moment:

- de estetiska språkens särart, likheter och olikheter
- olika uttrycksformers betydelse för barns estetiska utveckling
- kreativt skapande
- olika kulturella yttringar inom de estetiska uttrycksformerna
- de estetiska uttrycksformerna sett ur ett genusperspektiv.

Delkurs 2 Didaktik och tematiskt arbete 15 högskolepoäng

I delkursen ingår följande moment:

- studier av olika didaktiska ställningstaganden för hur estetiska ämnen kan utvecklas och integreras i lärandemiljöer
- för verksamheten gällande styrdokument
- tematiskt arbete med tyngdpunkt på de estetiska ämnena med inriktning skolans tidigare år
- informationsteknik i det pedagogiska arbetet och betydelsen av IT och medier i kulturförmedling
- samarbete med kulturinstitutionerna i samhället
- planering, genomförande, utvärdering och utveckling av teman med bild, dans, drama, media, musik och rörelse.

I temaarbetet integreras de estetiska uttrycksformerna med problemformuleringar från det naturvetenskapliga ämnesområdet.

I kursen ingår även följande inslag som ska genomsyra lärarutbildningen i dess helhet:

Progressionslinjer

Språket som redskap

I läroprocessen betonas vikten av skapande ämnens mångfald som skilda estetiska och språkliga uttryck. Diskussion och reflektion sker därför kontinuerligt kring betydelsen av ett medvetet vetenskapligt förhållningssätt till estetiska uttrycksformer som olika språkliga funktioner.

IT och lärande

Med hjälp av datorstöd får den studerande utveckla sina ämneskunskaper och sin förmåga till kreativt skapande i bl a hårddiskinspelning av musik, ackompanjemang, notskrift och film- och redigeringsteknik. Förståelse för IT och lärande i kulturförmedling till barn betonas i skilda estetiska perspektiv.

Vetenskaplig progression

I redovisning och diskussion av studerad litteratur tränas studenten att på vetenskaplig grund synliggöra sambandet mellan teori och praktik samt utvecklat sin förmåga till kritiskt tänkande och bedömning. Ämnesdidaktiska teorier och forskningsresultat behandlas och sätts i relation till varandra för att tydliggöra en framskridande vetenskaplig progression.

Lärarprofessionen

I fortlöpande redovisningar av egna producerade alster får den studerande kontinuerlig respons och möjlighet till reflektion över sin didaktiska utveckling. I praktiska redovisningssituationer utvärderas och diskuteras olika studerade teorier beträffande

skilda förhållningssätt och metodisk tillämpning sett i ett såväl lärar- som barnperspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, laborationer, projektarbeten och lägerskola och utförs så att ämnesteorin, skapande arbete och ämnesdidaktik integreras. Studenten ska söka, värdera och tillämpa resultaten av aktuell forskning. I kursen ingår studiebesök samt samarbete med kulturinstitutioner i samhället

Ämnets laborativa karaktär förutsätter deltagande vid samtliga moment. All undervisning bedrivs med syfte att den studerande i kommande yrkesroll skall kunna iscensätta en positiv bildningsmiljö, utifrån ett progressionstänkande där eleven står i centrum.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. För betyget Godkänd krävs också att kursens förväntade studieresultat tillgodogjorts på ett sätt som kan ge erforderlig bäring i en kommande yrkesroll.

Under kursens gång sker fortlöpande bedömning av de studerandes insatser och genom skriftlig och/eller muntlig tentamen, samt redovisningar enskilt och i grupp. Särskild vikt läggs vid de studerandes pedagogiska förmåga att omsätta de estetiska uttrycksformerna.

Omtentamen på vissa moment kan endast erbjudas i samband med att kursen ges. I övrigt erbjuds omtentamen inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Ämnesteorin och praktisk tillämpning 15 hp

Obligatorisk litteratur

Erberth, B. & Rasmusson, V. (2008). *Undervisa i pedagogiskt drama*. Lund: Studentlitteratur. 154 s.

Forslind, A. (1996). *Bild, lek och experiment*. Alfabeta förlag. 48 s. ISBN: 91-7712-470-7.

Frid, J. & Nilsson, K.-J. (2008). *Skapa-bild, färg och form*. Malmö: Didacta.

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjärl", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken AB.

Gottberg, J. (2009). *Musiken och rytmen i praktiken*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio. 71 s. ISBN 978-91-25-09016-5.

Granberg, A. (2005). *Små barns bild & form skapande*. Stockholm: Liber. 151 s. ISBN: 47-05049-7.

Grindberg, T. & Jagtöien, G. (2000). *Barn i rörelse*. Lund: Studentlitteratur. 147 s.

Hammershøj, H. (1997). *Musikalisk utveckling i förskoleåldern*. Lund: Studentlitteratur. 101 s. ISBN: 91-44-61931-6.

Helander, K. (2003). *Barndramatik och barndomsdiskurser*. Lund: Studentlitteratur. 133 s.

Jederlund, U. (2002). *Musik och Språk*. Hässelby: Runa.

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.

Sjöstedt Edholm, E. & Wigert, A. (2005). *Att känna rörelse -en danspedagogisk metod*. Stockholm: Carlsson bokförlag. ISBN: 91-7203-679-6.

Wahlström, G. *Gruppen som grogrund*. Stockholm: Liber. 133 s. ISBN: 91-47-004812-3.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Didaktik och tematiskt arbete 15 hp

Obligatorisk litteratur

Byréus, K. (2004). *Du har huvudrollen i ditt liv*. Stockholm: Liber.

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjärl", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken.

Lökken, G. m. fl. (2006). *Småbarnspedagogik*. Stockholm: Liber.

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.

Persson/Wiklund. (2008). *Hur långt är ett äppelskal*. Stockholm. Liber. 230 s.

Skolverket (2000). *Kursplaner för grundskolan*. Stockholm: Fritzes. 50 s.
www.skolverket.se.

Utbildningsdepartementet (1998). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94 anpassad till att också omfatta förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Fritzes. 19 s. www.skolverket.se.

Utbildningsdepartementet (1994). *Läroplan för förskolan Lpfö 98*. Stockholm: Fritzes. 19 s. www.skolverket.se.

Stencilmaterial

* Finns att köpa på Humanvetenskapliga institutionen.

Referenslitteratur

Au, Susan. (1995). *Ballet & modern dance*. London: Thames & Hudson. 210 s. ISBN: 0-500-20219-2.

Grönlund, E. & Wigert, A. (2004). *Röster om danspedagogik*. Stockholm: Carlssons bokförlag. 230 s. ISBN: 91-7203-611-7.

Jernström, E. & Lindberg, S. (1996). *Musiklust*. Stockholm: Runa förlag. 133 s.

Johnsson, P. (1999). *Dans, första steget*. (CD-skiva + instruktionshäfte) Stockholm: T&P Unit Produktion.

Lindvåg, A. (1995). *Möte med barnteatern*. Stockholm: Liber utbildning.

Sikelej, sa kamelen. Sång och danslekar från hela världen. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 184 s. ISBN: 978-91-7221-545-0.

Sundin, B. (1995). *Barns musikaliska utveckling*. Stockholm: Liber utbildning, 182 s.

Terling, B. (2001). *Dansande fantasi*. Göteborg: Movement utbildningsinstitut GBG. 45 s. ISBN: 91-974200-1-8.

Tjuderuttan, sa räven. Sång och danslekar från förr till nu. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 182 s. ISBN: 978-91-7221-547-4.

Uddholm, M. (1993). *Pedagogen och den musikaliska människan.* Mölndal: Lutfiskens förlag. 138 s.

Vesterlund, M. (2003). *Musikspråka i förskolan.* Stockholm: Runa förlag. 96 s.

Wallin, K. (2005). *Pedagogiska kullerbyttor.* Stockholm: HLS Förlag.

Wiklund, U. (2001). *Den lydiga kreativiteten.* Stockholm: Utbildningsradion. 111 s.

Änggård, E. (2005). *Bildskapande – en del av förskolebarns kamratkulturer.* Avhandling, Linköpings universitet.